

UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
GRIGORE T. POPA IAȘI

Prorectorat Relații Internaționale
Biroul ERASMUS+

GHID PENTRU STUDENTUL ERASMUS

PROGRAMUL ERASMUS +

2018-2019

Informații generale, etapele procesului și documente necesare

Cum decurge selecția pentru o bursă Erasmus?

Principalul obiectiv al Acțiunii ERASMUS este promovarea dimensiunii europene în învățământul superior, mobilitatea studenților și a cadrelor didactice rămâne una dintre activitățile principale.

Întâi de toate, studiați variantele pe care le aveți; trebuie să știți ce veți studia la universitatea aleasă, cât v-ar costa în plus față de grant această perioadă de studii, și când începe mobilitatea.

Va trebui să depuneți un dosar de candidatură și, la scurt timp, va avea loc un interviu.

CRITERII GENERALE DE SELECȚIE

Condițiile de participare:

- studenții înmatriculați la zi, cetățeni români, cetățeni ai altor state. Studenții trebuie să efectueze o mobilitate într-o țară diferită de cea de rezidență. Studenții străini trebuie să depună la dosar și Certificatul de Înregistrare (dreptul de rezidență înregistrat pe teritoriul României), dar nu vor avea prioritate la selecție;
- în cazul mobilităților de studiu, studentii trebuie să fie înscriși cel puțin în al doilea an de studii; pentru mobili-tățile de plasament aceasta condiție nu se aplică;
- studentul să aibă rezultate academice bune în anul universitar anterior (media minim 8), să fie integraliști;

- proaspeții absolvenți pot efectua un stagiu de practică (plasament) dacă sunt selectați în anul VI (se va ține cont de durata mobilităților deja efectuate în cadrul ciclului respectiv, la cuantumul de 12 luni);
- un student poate beneficia de mobilitate de studiu și de practică la fiecare nivel de studiu (licență, master, doctorat), însumând maxim 12 luni de stagiu (studiu + practică) per nivel;
- foști beneficiari ai unui stagiu de studiu în generațiile anterioare de programe Socrates și LLP-Erasmus, numai dacă îndeplinesc criteriile sus-menționate și cu condiția ca durata totală a stagiilor (Socrates/LLP-Erasmus și Erasmus+) să nu depășească 12 luni/ciclu de studii;
- studentul ERASMUS trebuie să fie înmatriculat la un program de studiu ce conduce la diploma de Licență, Master sau Doctor la universitatea care oferă disponibilitățile de mobilitate;
- mobilitatea trebuie să facă parte din schimbul de studenți propus de universitatea de origine în baza Acordului Bilateral semnat cu universitatea parteneră;
- studentul ERASMUS trebuie să fi dobândit suficientă cunoaștere a limbii în care sunt predate cursurile la universitatea parteneră - atestat cu nivel B1/B2 (conform acordului încheiat).

Lista documentelor care trebuie să alcătuiască dosarul de candidatură al studentului ce dorește să efectueze un stagiu ERASMUS, și anume :

- (a) Scrisoarea de motivare (intenție)
- (b) Curriculum Vitae

- (a) Adeverința cu media anilor anteriori (de la secretariat) și după caz adeverință că beneficiază de bursă socială;
- (b) Recomandare din partea unui cadru didactic care colaborează sau a colaborat direct cu studentul;
- (c) Cerere către Decanul Facultății care va conține și toate opțiunile de mobilitate ale candidatului, în ordinea preferințelor;
- (d) Atestat oficial pentru nivelul de cunoștințe în limba de studiu a universității partenere nivel B1 /B2 (conform acordului încheiat) (de ex: franceză: DALF, engleză: TOEFL, CAMBRIDGE, spaniolă: DELE, atestat eliberat de catedrele de limbi străine din cadrul Facultății de Litere de la Universitatea „Al.I.Cuza” Iași sau atestat eliberat de un Centru Cultural al țării destinație).

Observații:

- 1. Documentele de la punctele (a), (b), (d) se prezintă de către studentul candidat și în limba de studiu a universității partenere;
- 2. Anexarea la dosar a unor atestate, diplome, articole publicate constituie un avantaj pentru candidatul respectiv;
- 3. De asemenea, demonstrarea contribuției studentului la forme de cooperare: pe plan local la nivelul organizațiilor studențești, interuniversitar la nivel național și/sau european - reprezintă un criteriu de departajare.

Notă:

- 1. Programul ERASMUS asigură finanțarea parțială a burselor de mobilități, solicitanții trebuie să-și identifice surse de finanțare suplimentară (sponsorizări, etc).

Cuantumul lunar al stagiilor de studiu Erasmus+ a fost stabilit la nivel național de către ANPCDEFP.

Astfel, cuantumul pentru mobilitățile Erasmus+ de studiu este de:

- 520 de Euro/lună pentru Austria, Belgia, Cipru, Grecia, Germania, Finlanda, Franța, Irlanda, Italia, Islanda, Liechtenstein, Luxemburg, Norvegia, Malta, Marea Britanie, Olanda, Portugalia, Spania, Danemarca, Suedia
- 470 de Euro/lună pentru Bulgaria, Croația, Cehia, Estonia, Letonia, Lituania, FYRO, Macedonia, Polonia, Slovacia, Slovenia, Ungaria, Turcia

Studentii beneficiari de bursă socială vor primi un grant suplimentar de 200 de Euro/lună, pe baza documentelor depuse în dosarul de candidatură.

Durata unei burse de studiu, cuprinsă între 3 și 12 luni, corespunde cu durata semestrului (inclusiv prima sesiune de examene) de la Universitatea gazdă.

Sprijinul financiar se acordă numai pentru perioada efectiv realizată la universitatea parteneră.

Durata unei burse de plasament poate fi cuprinsă între 2 și 12 luni și grantul este cel de studiu la care se mai adaugă încă 200 euro/lună.

1. Informații privind criteriile de eligibilitate se găsesc la:

- Avizierul Facultăților și Avizierul Relații Internaționale - Rectorat

- Site UMF www.umfiasi.ro secțiunea Erasmus

- Biroul Erasmus + al UMF „Grigore T. Popa” Iași Secretar Mihaela Vacariu Sirotta,

Tel: 0232-301602, e-mail: mihaela.sirota@umfiasi.ro

Listele cu studenții admiși și rezervă, vor fi afișate la avizier și pe site-ul Universității.

Funcție de datele limită de trimitere a documentelor la Universitățile la care studenții au fost selectați, persoanele care optează pentru primul semestru de studiu, vin la Biroul Erasmus începând cu 20.04.2017 cu formularele care trebuie avizate spre a fi trimise la universitățile partenere. Deplasarea poate avea loc din septembrie - octombrie 2018 pentru semestrul 1, respectiv din ianuarie - februarie 2019, pentru semestrul 2).

Cum și unde se organizează selecția?

Selecția se organizează la Prorectoratul Relații Internaționale, Biroul Erasmus + din cadrul Universității (vis-à-vis de Rectorat) în lunile martie-aprilie (pentru primul semestru sau pentru un an universitar) iar în funcție de finanțare, în luna octombrie - noiembrie doar pentru mobilitățile ce vor avea loc în semestrul al doilea.

Care este decizia comisiei?

Comisia de selecție verifică conținutul dosarelor pe baza criteriilor de selecție și întocmește punctajul fiecărui candidat.

Aceasta realizează un clasament provizoriu al candidaților, în funcție de punctajul obținut (în ordine descrescătoare) și disponibilitatea locurilor în universitățile pentru care optează candidații, în conformitate cu datele prevăzute în acordurile inter-instituționale.

După realizarea clasamentului provizoriu, candidații participă la interviu.

Interviul se desfășoară în limba în care va avea loc studiul, urmând ca în fața comisiei să fie testate cunoștințele de limbaj medical.

Interviul se efectuează public, cu programare, astfel încât întreaga comisie să audieze fiecare candidat și să se evite contestațiile referitoare la nivelul cunoștințelor de limbă străină.

După interviu, la o dată stabilită ulterior, are loc alegerea opțiunilor de mobilitate exprimate deschis, în ședință publică în prezența tuturor candidaților.

Destinația specifică (Universitatea) este alocată în funcție de poziția în clasament pe limba de studiu a aplicantului.

Eligibilitatea nu garantează finanțarea mobilității care va fi decisă, în limita fondurilor disponibile, la momentul semnării contractului Erasmus instituțional pentru anul academic în care va avea loc mobilitatea.

Un candidat poate să fie eliminat la interviu, indiferent de punctajul general, în cazul în care comisia consideră că nu are cunoștințe suficiente și nu poate face față unui examen în limba străină pentru care candidează.

Nota obținută la interviul de limbă, este media aritmetică a notelor acordate de comisia de interviu (între 1-10). Candidatul este considerat eligibil, dacă nota la interviul de limbă este minim 5.

Deplasarea:

septembrie - octombrie (semestrul de iarnă)

ianuarie - februarie (semestrul de vară)

Calculul punctajului

Se va face diferențiat pentru studenți și doctoranzi/ rezidenți, prin însumarea următoarelor categorii de puncte, rezultând un punctaj general:

Pentru studenți: $A + B + C + D$

Pentru doctoranzi/ rezidenți: $A + B + C + D + E + F + G$

$A = 15 \times$ Media generală (la studenți - media generală a anilor absolviți)

$B = 1,5 \times (B1 + B2 + B3 + B4)$

$B1 = 2 \times$ Nr. lucrări publicate extenso în țară (prim autor)

$B2 = 5 \times$ Nr. lucrări publicate extenso în străinătate (prim autor)

$B3 = 0,50 \times$ Nr. lucrări comunicate în țară (prim autor)

$B4 = 0,75 \times$ Nr. lucrări comunicate în străinătate (prim autor)

$C = C1 + C2 + C3 + C4$

$C1 = 1,5 \times$ Nr. lucrări publicate extenso în țară (coautor)

$C2 = 4 \times$ Nr. lucrări publicate extenso în străinătate (coautor)

$C3 = 0,30 \times$ Nr. lucrări comunicate în țară (coautor)

$C4 = 0,5 \times$ Nr. lucrări comunicate în străinătate (coautor)

$D = 10 \times$ Nr. contracte de cercetare la care este participant

$E1 = 20 \times$ Nr. cărți publicate (prim autor)

$E2 = 15 \times$ Nr. cărți publicate (coautor)

$F = 25$ puncte pentru o facultate absolvită

$G = 10 \times$ (Nr.cursuri PU, școli de vară)

ORGANIZAREA MOBILITĂȚILOR ERASMUS

1. DEMERSUL PROFESIONAL

Trimiterea dosarului la universitatea parteneră

- studenții vor completa și trimite formularele de înscriere, cazare, cursuri de limbă la universitățile partenere până la deadline-ul stabilit de acestea;

Majoritatea universităților au aceste formulare pe pagina lor de internet iar pe site-ul UMF la adresa:

<http://www.umfiasi.ro/RelatiiInternationale/Pages/Universitatipartenere.aspx> poate fi consultat tabelul cu universitățile partenere și linkul către site-urile acestora

- după corespondența Biroului Erasmus+ cu universitățile partenere și stabilirea de comun acord a programului de studiu în străinătate, se va întocmi learning agreementul care trebuie semnat de Decanul Facultății.

2. DEMERSUL TEHNIC

Înainte de efectuarea deplasării

- studenții (beneficiarii) vor completa Cererea tip care va fi însoțită de invitația de la universitatea parteneră;
- studenții vor completa Contractul Financiar Individual după ce și-au deschis un cont în Euro, la o bancă din România.

În Contract se stipulează: părțile contractante, perioada contractului, cuantumul lunar al ajutorului financiar, modul de plată, obligațiile beneficiarului, actele necesare pentru efectuarea decontului, modul de reglare a eventualelor litigii.

Plata sprijinului financiar

Forma de plată adoptată de U.M.F. „GRIGORE T. POPA” IAȘI este plata pe card. La plecare studentul va primi un avans de 80% din totalul sumei iar restul de 20% i se va acorda la întoarcere la Serviciul Contabilitate al Universității.

În cazul în care fondurile Erasmus au intrat în contul Universității, acestea vor fi transferate fiecărui student cu 3 - 5 zile înainte de deplasare iar în cazul în care aceste fonduri nu au intrat în cont, acestea vor fi transferate în momentul sosirii banilor.

3. DEPLASAREA LA UNIVERSITATEA DE DESTINAȚIE

Rezervarea cazării

De cele mai multe ori, odată cu Formularul de candidatură studentul va trimite la universitatea din țara de destinație și un formular de rezervare de cazare dacă universitatea respectivă a prevăzut un astfel de aranjament. În acest caz, formularul de rezervare ar trebui să fie disponibil în pachetul informativ furnizat de universitatea primitoare.

ATENȚIE!!: Rezervarea unei camere și garantarea ocupării ei la data angajată cade în responsabilitatea exclusivă a studentului.

Rezervarea biletului de călătorie

Studentul își va rezerva biletul de călătorie cu suficient timp înainte, pentru ca plecarea să nu fie întârziată în raport cu perioada definită în Dispoziția de deplasare.

Documentele de călătorie și dovezi de plată de la achitarea cazării în original se vor păstra pentru decont la întoarcere.

Prelungirea perioadei de studii

- a) Perioada de studii poate fi prelungită până la 12 luni, fără a depăși data de încheiere a anului universitar (30 septembrie);
- b) Prelungirea perioadei de studii trebuie să fie aprobată de ambele universități. Aprobarea prelungirii trebuie solicitată cu minim o lună înainte de finalizarea perioadei de mobilitate aprobate inițial și trebuie să o continue pe aceasta. Nu sunt admise întreruperi în cadrul unei mobilități.

Prelungirile perioadelor de studii nu sunt finanțate decât în măsura suplimentării fondurilor de către ANPCDEFP, sau în cazul unor renunțări.

4. ÎNTOARCEREA LA UNIVERSITATE

După efectuarea deplasării:

La finalul stagiului ERASMUS, vă veți prezenta la Biroul Relații Internaționale sau ERASMUS al universității gazdă într-un termen de cel mult 5 zile de la revenirea în țară cu documentele necesare recunoașterii perioadei de studii;

- a) contractul de studii Learning Agreement /Training Agreement semnat de coordonatorul departamental și coordonatorul instituțional din universitatea gazdă și după caz During Mobility;
- b) situația școlară (note și credite obținute), alte forme de evaluare (aprecieri din partea profesorului coordonator a activității desfășurate de către doctorand/masterand) sau Transcript of Records;
- c) certificatul de confirmare a stagiului;
- d) biletele de călătorie (tichete de imbarcare în original, bonuri benzină/motorină);
- e) chitanțele de cazare / contract de închiriere.

Recunoașterea și echivalarea studiilor

- a) Conform criteriilor reciproc acceptate de cele două universități, prin Acordul Bilateral de cooperare ERASMUS, perioada de studii în străinătate trebuie să beneficieze de recunoaștere academică totală.
- b) Universitatea de origine va asigura recunoașterea perioadei de studii efectuate în străinătate, inclusiv examenele sau alte forme de evaluare, chiar dacă programa are un conținut diferit. Rezultatele și creditele obținute de studenți la cursurile prevăzute în Contactul de Studii vor fi trecute în Foaia Matricolă, iar Facultățile, prin comisiile de recunoaștere, vor echivala notele obținute conform unui algoritm stabilit.

- a) Facultățile vor recunoaște foaia matricolă cu rezultatele obținute și creditele corespunzătoare, eliberată de Universitatea parteneră; notele și creditele care atestă promovarea disciplinelor recunoscute vor fi stabilite pe baza sistemului de notare și creditare din Universitatea de origine și de la Universitatea gazdă, dar într-o manieră avantajoasă pentru beneficiar;
- b) Creditele obținute în străinătate trebuie să fie aferente unor discipline pe care studentul ar urma să le studieze la U.M.F. „Grigore T. Popa” Iași în anul universitar în care este înmatriculat și în care efectuează deplasarea. Se admite recunoașterea examenelor aferente unui an universitar superior (credite în avans).
- c) Punctajul pentru o disciplină de studiu se calculează la Decanat, astfel: $\text{nr. puncte} = \text{nota} \times \text{numărul de credite alocate disciplinei}$. Rezultatele examenelor sunt trecute în cataloage speciale pentru fiecare disciplină în parte. Aceste cataloage se păstrează la dosarul fiecărui student.

Echivalentul calificativelor ECTS

Echivalența ECTS cu notele din sistemul de învățământ din România se face conform următorului tabel

ECTS	NOTA (RO)	DEFINIȚIE
A	10	Excelent
B	9	Foarte bine
C	7-8	Bine (rezultat în general bun, dar cu un număr de erori notabile)
D	6	Satisfăcător (acceptabil, cu lipsuri semnificative)
E	5	Suficient (întreține criteriile minime)
FX - F	1-4	Respins

ANEXE

Studentii trebuie să folosească formularele puse la dispoziție de Biroul ERASMUS.

CERERE DEPLASARE

Aviz Coordonator Erasmus

Aviz decan

Aviz Birou Senat

DOMNULE RECTOR

Subsemnatul (a) _____ student
anul _____ Facultatea _____
U.M.F. „Gr.T.Popa” Iași, vă rog să-mi aprobați deplasarea la
Universitatea _____ Țara/orașul _____ în cadrul
programului ERASMUS în perioada _____ inclus în
acordul bilateral pentru anul academic _____
Solicit din partea U.M.F. „Grigore T. Popa” Iași

Anexez copii după: invitație

Mă angajez ca la întoarcerea în țară să prezint la Decanatul
/Rectoratul U.M.F. Iași un raport asupra acestei deplasări.

Argumente privitoare la impactul deplasării asupra obiectivelor
prioritare:

Data _____ Semnătura _____

Domnului Rector al U.M.F. „Gr.T.Popa” Iași

Viza de control financiar preventiv

Viza contabilitate,

Domnule Rector,

Subsemnatul (a) _____
 student anul ____ Facultatea _____ U.M.F.
 „Grigore T. Popa” Iași, privitor la deplasarea la Universitatea
 _____ Țara/orașul _____
 în cadrul programului LLP -ERASMUS în perioada
 _____, cheltuielile legate de această deplasare
 vor fi acoperite după cum urmează:
 transportul intern și internațional pe ruta:

.....
 cu (mijloacele de transport)

.....
 în suma de lei valuta

.....
 va fi suportat de

Cheltuielile de întreținere în străinătate vor fi suportate de:

.....
 diurna

.....
 cazarea

.....
 taxa de viză + asigurare medicală

.....
 TOTAL CHELTUIELI (în limita sumei de)

.....
 Mă angajez ca la întoarcerea în țară, odată cu decontul de
 cheltuieli, să prezint și raportul privind deplasarea efectuată.

(Semnătura)

CARTA STUDENTULUI ERASMUS

Statutul de student Erasmus se aplică tuturor studenților care îndeplinesc criteriile Erasmus de eligibilitate și care au fost selectați de către universitatea lor de origine pentru o mobilitate de studii la o universitate parteneră din Europa. Ambele universități trebuie să aibă Carta universitară Erasmus aprobată de Comisia Europeană.

În calitate de student Erasmus ai dreptul ca:

- ❑ Universitatea de origine și universitatea primitoare să semneze cu tine un Contract de studii (*Learning Agreement*) înainte de începerea mobilității. Acest contract are rolul de a stabili detaliile programului tău de studii în străinătate, inclusiv numărul de credite pe care urmează să îl obții;
- ❑ Să primești o situație școlară (*transcript of records*) la sfârșitul perioadei tale de studiu, semnată de un reprezentant autorizat al universității primitoare. Acest document va conține notele (calificativele) și numărul de credite pe care le-ai obținut;
- ❑ Universitatea de origine să recunoască și să echivaleze în întregime numărul de credite pe care l-ai obținut în străinătate, în conformitate cu contractul de studii;
- ❑ Să nu plătești taxe către universitatea primitoare pe întreg parcursul perioadei tale de studiu fie ele taxe de școlarizare sau de înmatriculare, de examinare, de folosire a laboratoarelor sau bibliotecilor, pe perioada stagiului ERASMUS;
- ❑ Bursele sau orice alte forme de sprijin financiar de care beneficiezi în România să îți fie acordate integral pe întreaga perioadă a studiilor tale în străinătate (cu mențiunea că eventualul statut de student cu taxă la Universitatea de origine se păstrează pe durata mobilității);

În calitate de student Erasmus ai obligația:

- ❑ Să respecti prevederile *contractului financiar Erasmus* încheiat cu Universitatea de origine;
- ❑ Să te asiguri că orice schimbare intervenită în contractul de studii este imediat aprobată în scris atât de Universitatea de origine cât și de universitatea primitoare;
- ❑ Să petreci la universitatea primitoare întreaga perioadă de studiu, conform acordului prealabil cu Universitatea de origine, să te prezinți la examene sau alte forme de evaluare și să respecti regulile și regulamentele interne ale instituției gazdă;
- ❑ Să redactezi un raport de activitate cu privire la mobilitatea ta de studii Erasmus după încheierea acesteia.

Dacă ai o problemă:

- ❑ Identifică problema cu precizie și consultă-ți drepturile și obligațiile;
- ❑ Contactează coordonatorul ERASMUS al facultății tale și urmează procedurile stabilite în Universitatea de origine;
- ❑ Dacă nu ești mulțumit, contactează coordonatorul ERASMUS al Universității și, în ultimă instanță, Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (agentie@anpcdefp.ro).

PRORECTOR RELAȚII INTERNAȚIONALE**Prof. Dr. Monica Hăncianu****Email:** monica.hancianu@umfiasi.ro**COORDONATOR INSTITUȚIONAL ERASMUS****Prof. Dr. Cătălin Pricop****E-mail:** bobopricop@yahoo.com**Prorectorat Relații Internaționale - Biroul Erasmus +
Secretar Mihaela Vacariu Sirota****Str. Universității, nr. 1, 700115, Iași, România****Tel:** +40.232.301602**Fax:** +40.232.211820**E-mail:** mihaela.sirota@umfiasi.ro**COORDONATORI ERASMUS FACULTĂȚI**

Facultatea de Medicină	Prof. Dr. Cornelia Amălinei
Telefon	+40.232.301615
Email:	cornelia.amalinei@umfiasi.ro cornelia_amalinei@yahoo.com

Facultatea de Medicină Dentară	Şef lucr. dr. Cristina Popa
Telefon	+40.232.301618
Email:	oana.copacinschi@umfiasi.ro cristina.popa@umfiasi.ro

Facultatea de Farmacie	Conf. dr. Roxana Georgiana Tauser
Telefon	+40.232.301617
Email:	roxana.tauser@umfiasi.ro

Facultatea de Bioinginerie Medicală	Prof. dr. Anca Lazăr
Telefon	+40.232. 213573
Email:	ancam_2002@yahoo.com

Oferta de burse în anul academic 2017-2018

FACULTATEA DE MEDICINĂ

Țara	Universitatea	Nr. locuri studenți	Nr. locuri masteranzi/doctoranzi	Nr. luni mobilitate	Tipul mobilității
BELGIA (Nursing)	Karel de Grote Hogeschool Antwerpen	2	-	3	Studiu
FINLANDA (Nursing)	Universitatea de Științe Aplicate Turku	2	-	3	Plasament
OLANDA (Nursing)	Windesheim University Applied Sciences	2	-	2	Plasament
POLONIA (Nursing)	Nicolaus Copernicus, Torun	4	-	5	Studiu
		2	-	2	Plasament
BULGARIA (în limba engleză)	Medical University Sofia	2	-	5	Studiu
		2	-	5	Plasament
CEHIA (în limba engleză)	Palacky University Olomouc	2	-	4,5	Studiu
		2	-	2	Plasament

FRANȚA	Burgogne, Dijon	3	- 1	6 6	Studiu Plasament
	Lorraine, Nancy	5	-	8	Studiu
	Joseph Fourier Grenoble	3 2	- 1 -	5 3 3	Studiu Studiu Plasament
	Jean Monnet Saint Etienne	2	-	9	Studiu
	Claude Bernard Lyon 1	1 1	1 -	10 6	Studiu Plasament
	Bretagne Occidentale Brest	4	-	5	Studiu
	Paris Diderot 7	1	1	4	Plasament
	Paris Sud XI	2	-	10	Studiu
	Paris Nord 13	2	-	5	Studiu
	Nice Sophia Antipolis	3 1	-	5 2	Studiu Plasament

	Picardie Jules Vernes Amiens	3	- 1	5 3	Studiu Plasament
	Rennes	2	-	5	Studiu
GERMANIA	Albert Ludwigs Freiburg	2	-	10	Studiu
	Lubeck	2	-	10	Studiu
	Johannes Gutenberg Universitat Mainz	3	-	5	Studiu
	Rostock	2	-	10	Studiu
	Johann Wolfgang Goethe Universitat, Frankfurt am Main	2	-	10	Studiu
	Friedrich Alexander Universitat Erlangen Nurnberg	1	-	10	Studiu
	Torino	4	1	5	Studiu
	Roma, La Sapienza	3	-	6	Studiu

ITALIA	Foggia	2	-	5	Studiu
	Parma	2	-	6	Studiu
	Bari	1	1	6	Studiu
		1	1	6	plasament
	Palermo	2	-	6	Studiu
MACEDONIA (în limba engleză)	Goce Delcev University	2	-	4	Studiu
		2	-	2	Plasament
POLONIA (în limba engleză)	Nicolaus Copernicus, Torun	4	-	4,5	Studiu
		2	-	3	Plasament
	Medical University Gdansk	2	-	5	Studiu
	Wroclaw Medical University	2	-	5	Studiu
	Lublin	2	-	10	Studiu
		2	-	2	Plasament
	University of Zielona Góra	2	-	4,5	Studiu
		2	-	2	Plasament

SLOVENIA (în limba engleză)	Ljubljana	2	-	2	Plasament
SPANIA	Salamanca	2	-	5	Studiu
	Valladolid	3	-	5	Studiu
		2	1	3	Plasament
TURCIA (în limba engleză)	Namik Kemal	1	1	2	Plasament
	Ataturk	4	-	5	Studiu
	Ankara	3	-	2	Plasament
	Bezmialem Vakıf	2	-	5	Studiu
UNGARIA (în limba engleză)	Debrecen	2	-	5	Studiu
	Szeged	2	-	5	Studiu
		2		2	

FACULTATEA DE MEDICINĂ DENTARĂ

Țara	Universitatea	Nr. locuri studenți	Nr. locuri masteranți/doctoranți	Nr. luni mobilitate	Tipul mobilității
BELGIA	Universite Catholique de Louvain	-	2	3	Plasament
CEHIA (în limba engleză)	Palacky University Olomouc	2	-	9	Studiu
		2		2	Plasament
MACEDONIA (în limba engleză)	Goce Delcev University	2	-	2	Plasament

FACULTATEA DE FARMACIE

Țara	Universitatea	Nr. locuri studenți	Nr. locuri masteranți/ doctoranți	Nr. luni mobilitate	Tipul mobilității
BELGIA	Universitatea Gent	2	-	10	Studiu
SPANIA	CEU San Pablo, Madrid	3	1	5	Studiu
	Salamanca	2	-	5	Studiu
BULGARIA (în limba engleză)	Medical University of Sofia	2	-	5	Studiu
ITALIA	Universita di Camerino	2	-	6	Studiu
	Universita di Bologna		2	6	Studiu
MACEDONIA (în limba engleză)	Goce Delcev University	2	-	4	Studiu
		2	-	2	Plasament
POLONIA (în limba engleză)	Medical University of Lublin	-	1	2	Plasament
FRANȚA	Universite d'Orleans	2	-	2	Plasament
			2	4	Plasament

FACULTATEA DE BIOINGINERIE MEDICALĂ

Țara	Universitatea	Nr.locuri studenți	Nr. locuri masteranzi	Nr.luni mobi- litate	Tipul mobi- lității
FRANȚA	Universite de Pau et des Pays de L'Adour	1	1	3	Plasa- ment
		1	1	3	Studiu
	Universite Paris 13	2	2	5	Studiu
ITALIA	G.D. Annunzio Chieti e Pescara (fiziokinetoterapie)	2	-	4	Studiu
	Parma (fiziokinetoterapie)	2	-	5	Studiu
	Magna graecia di Catanzaro	2	-	4	Studiu
	Universita Politecnico di Milano		2	10	Studiu
BELGIA	Universite de Liege (fiziokinetoterapie)	2	1	5	Studiu
	Ghent University	2	-	5	Studiu
CEHIA	Czech Technical University in Prague	1	1	5	Studiu
SPANIA	Universitatea Cataluna ETSEIB	1	-	6	Studiu
	Universitatea Cataluna EUETIB	3	-	5	Studiu
AUSTRIA	University of Applied Sciences Graz	2	-	5	Studiu
	(fiziokinetoterapie)			2	Plasa- ment
GRECIA (în limba engleză)	Technological Educational Institute Athens	2	-	4	Studiu
GERMANIA	Johannes Gutenberg Universitat Mainz	3	-	5	Studiu

Depunerea dosarelor și selecția va avea loc în luna martie iar datele exacte vor fi comunicate pe site-ul UMF la noutăți și la secțiunea Relații Internaționale - Erasmus Programme (2014-2020).

Realizatori:

Mihaela Vacariu Sirotta

Marius Atanasiu

Broșura a fost tipărită cu sprijinul financiar al Comisiei Europene.

TESTIMONIALE ERASMUS

Student : Anca Lavinia POSTOLACHE

1. De ce ai ales ERASMUS?

Perpetua dorință de dezvoltare și spiritul extrem de autocritic m-au condus în primăvara anului 2017 să încep demersurile către o mobilitate Erasmus, fără a fi totalmente conștientă, e drept, de modul finalizării acestui avânt. Deși fiind familiarizată mai mult cu limba engleză, am decis, totuși, să aplic pentru Franța motivându-mi alegerea prin faptul că în cadrul spitalului comunicarea cu pacienții -cheia reușitei, din punctul meu de vedere- nu ar fi putut fi blocată de nicio barieră lingvistică așa cum s-ar fi putut întâmpla în țări precum Polonia, Ungaria, etc.

De altfel, am ales să aplic pentru o astfel de bursă având siguranța parteneriatului dintre facultatea mea și cea din țara gazdă și convinsă fiind că voi putea identifica acolo niște practici spitalicești și rutine pe care să le pot implementa într-o proximă perioadă, încă de la debutul rezidențiatului, poate, și în cadrul spitalelor din România. Acuzele primite pentru aceste idei utopice nu-mi știrbesc însă în niciun fel firea idealistă care crede cu tărie că și în absența unui suport material se pot clădi lucruri absolut minunate cu două arme și mai puternice : persuasiunea și.. imaginația.

Deși o admiratoare a culturii, muzicii și beretelor franțuzești, mărturisesc că am ales Franța numai și numai pe baza unor criterii ce țineau de excelență, profesionalism și muncă asiduă.

2. În ce fel experiența ERASMUS te-a schimbat ca persoana și te ajută în viitor?

Experiența avută în Franța timp de un an a reușit să scoată la iveală un arsenal de măști și atitudini de care nu eram conștientă că dispun. Începând de la adaptarea extrem de rapidă într-un mediu spitalicesc profund diferit de cel din țară și până rezolvarea problemelor cotidiene, toată această perioadă a contribuit definitiv la independența și încrederea pe care o am atunci când realizez o activitate,

fie ea de domeniu medical sau nu. Tot acest an petrecut acolo mi-a conturat și mai bine dorința de a excela în ceea ce fac, iar simplul fapt că am reușit să ajung de la un nivel de limba franceză inițial B1 la C1 în prezent, să fiu la nivel de începător și cu alte două limbi doar din schimburile interculturale avute cu ceilalți studenți și să fiu supusă unor provocări zilnice înăuntrul și în afara spitalului, mi-a întărit convingerea că această perioadă nu trebuie să se finalizeze odată cu avionul luat spre România, drept care am hotărât să îmi realizez lucrarea de licență în limba franceză. Perioada trăită acolo mi-a demonstrat că nimic nu se poate realiza în termeni mai mult decât decenti fără sacrificiu și că.. *experientia docet*.

3. Experiente personale si experiente academice

Experiențele de pe parcursul acestui an au fost extrem de variate, iar pentru că perioada petrecută acolo a fost semnificativă am încercat să flanchez îndeaproape stagiile de la spital cu activități care să-mi hrănească și latura non-științifică. Astfel, am reușit să vizitez foarte puține locuri în afara Parisului dat fiind faptul că programul de la facultate a fost extrem de încărcat, dar locuri precum casa genialului și, de altfel, unul dintre favoriții mei, Erik Satie din Honfleur (Normandie), Palais des beaux-arts din Lille unde am văzut primul meu Goya sau Cherbourg - adăpostul faimoaselor umbrele-, mi-au îmbogățit fața cu ceva mai multe zâmbete. La cele enumerate anterior extrem de succint, adaug faptul că am încercat să bifez în Paris activități extrem de colorate, începând de la concerte și până la expoziții de artă modernă, atât de plăcute sufletului meu.

Pe de cealaltă parte -și cea mai consistentă, de altfel-, am dus o muncă susținută în cadrul spitalului și a facultății timp de un an, cu cinsprezece zile de concediu în total. Având statut de extern, îmi

petreceam zilnic minim cinci ore în serviciul în care eram repartizată, ajungând să efectuez manevre pe care ezitam să le realizez înainte, să am sub "tutelă" toate spitalizările pacienților și să fac parte complet din activitatea spitalului. Începând de la prezentări de caz hebdomadare, suturi, închidere cezariene, realizare și interpretare ecografii și până la peste douăzeci de gărzi realizate în diferite servicii, am încercat să manifest tot timpul o disponibilitate și un interes uriaș pentru absolut tot ceea ce îmi se permitea unui student să realizeze. Faptul că am reușit să lucrez și să petrec atât de mult timp într-un astfel de mediu nu putea decât să-mi ofere o maturizare exponențială de care, surprinzător, sunt conștientă. La toate acestea, n-aș vrea decât să adaug faptul că plecasem din țară cu refuzul de a alege vreodată o specializare chirurgicală, până la contactul cu șeful de clinică al serviciului de Neurochirurgie care mi-a promis că până la finele stagiului o să trebuiască să mă conving de contrariu, prinzându-mă sub aripa-i timp de trei luni. Iată, prima mea opțiune pentru viitor a devenit, astfel, chirurgia.

4. Erasmus pro si contra

Experiența Erasmus este una cât de poate de formativă, iar identificarea unor argumente "contra" ar fi, din punctul meu de vedere, nu rău intenționate, ci pur și simplu nefondate.

Dincolo de universul multicultural pe care ți-l dezvăluie o astfel de experiență, dincolo de prietenii puternice care se leagă în această călătorie, dincolo de varietatea și multitudinea lucrurilor pe care le realizezi în spital sau la facultate, dincolo de magia locurilor vizitate și a încărcăturii emoționale, Erasmus este cel mai bun loc pentru introspecție. Iar cheia către echilibru este o cunoaștere a sinelui cât mai fidelă realității. Ajungând să conștientizezi că dârzenia, curajul de a porni pe drumuri nebănuite, de a munci susținut, de a te integra în orice fel de circumstanță și de a surmonta obstacole distincte fac parte din tine, nimic n-o să te mai oprească din a fi un pilon important al societății în care trăiești și un reprezentant notabil al generației tale.

Student : IOLANDA PAL - Universitatea Nice, Franta

1. De ce ai ales ERASMUS?

Din dorința nestăvilită de a cunoaște Franța, una din cele mai arzătoare dorințe pe care le-am putut avea vreodată. Am descoperit afinitatea mea pentru această țară și cultura franceză de la o vârstă fragedă ceea m-a determinat să aleg în liceu profilul bilingv pentru a reuși să învăț foarte bine limba franceză. Încă din primul an de facultate mi-am dorit să trăiesc experiența unui student la medicină într-un CHU din Franța iar singura mea posibilitate de a ajunge unde îmi doream era să aplic pentru bursa ERASMUS.

2. În ce fel experiența ERASMUS te-a schimbat ca persoană și te va ajuta în viitor?

Privind retrospectiv, pot afirma fără ezitări că, datorită acestei experiențe, m-am reinventat. Plecarea în Nice a însemnat părăsirea zonei de confort. Dar tocmai acest pas este cel care schimbă viața. M-am adaptat repede. A trebuit să fac față multor provocări. Cea mai mare cea de a-mi demonstra cine sunt. Am plecat de acasă cu priorități deja stabilite. Prima și cea mai importantă, cea de a excela pe plan profesional. Aveam mereu pe conștiință ideea că eu îmi reprezint țara și că stă doar în puterile mele să o reprezint cel puțin decent. Am primit un feedback pozitiv de la medici dar și pacienții au fost o surpriză plăcută. Unul din ei m-a rugat să îi scriu pe biletul de autobuz destinațiile mele favorite din România. Rezidenții care nu îmi cunoșteau țara de origine se documentau pe Internet de față cu mine. Un mănunchi de momente magice care m-au făcut să îmi savurez sejurul în Franța și să mă simt parte integrată în echipa medicală.

Cât despre viitor? Cu siguranță atunci când voi mai ajunge în Franța voi fi încrezătoare în propriile forțe, având drept reper primele luni pe care le-am petrecut pe Coasta de Azur. Franța reprezintă pentru mine un stil de viață pe care l-am

descoperit datorită plecării cu bursa ERASMUS și pe care mi l-am însușit.

3. Experiențe personale și experiențe academice

Pe plan personal, am reușit să bifez mai multe destinații la care am visat cam 20 de ani. Spre exemplu, în mai puțin de 6 luni am reușit să adaug 3 file 'de aur' în jurnalul meu de călătorie și anume: Paris, Calanque de Sugiton și Cinque Terre. Am cutreierat orașe care reprezintă ori conturează identitatea poporului francez, precum capitala, Marseille, Aix-en-Provence, Grasse, Cannes, Saint-Tropez. Am descoperit artiști și opere de artă de care nu mai auzisem niciodată până atunci. Am cunoscut tineri veniți de pe toate continentele. Unii dintre ei foarte săraci, mai ales cei veniți din Africa. Pentru a supraviețui pe Coasta de Azur erau nevoiți să muncească mult. Pe unii din ei, colegi de cămin cu mine, îi întâlneam în week-end pe străzile principale ale orașului, sculptau în lemn și erau vânzători ambulanți. Am cunoscut oameni care m-au inspirat prin ceea ce au trăit sau ceea ce gândeau. M-am întors acasă îmbogățită sufletește.

Pe plan profesional, am avut parte de o experiență foarte intensă. Am fost pusă în situații în care nu credeam că voi ajunge ca student, spre exemplu să fiu mâna a treia în cezariene și histerectomii. Am avut parte de stagii foarte bune unde am învățat să fac ecografii, să redactez și să prezint cazurile șefilor de clinică, să folosesc aparatura medicală, să rezolv cazuri medicale deosebite. Apogeul a fost când, în timpul unui curs de cardiologie, șeful clinicii a ținut să mă felicite pentru intervențiile mele.

4. ERASMUS pro și contra

Pro. Pentru cei care veți dori să aplicați... depinde doar de voi dacă veți face să merite sau nu. Pentru mine a meritat fiecare zi petrecută cu ERASMUS. Nu fiți influențați de alegerile altora, ascultați-vă inima și urmați-vă propriul drum!

Studente: Mădălina Fotache si Oana Alina Zamciuc - Wroclaw Medical University, Polonia

1. Un lucru pe care l-am avut în vedere încă de când am dat la medicină a fost posibilitatea de a emigra, temporar sau permanent, iar programul Erasmus era oportunitatea perfectă de a testa apele fără toate greutățile și responsabilitățile pe care o astfel de mutare o presupune în timpul rezidențiatului. Am vrut să văd ce presupun diferențele între sistemul românesc medical (nu doar dotări, ci și atitudinile doctorilor și paienților) și unul străin, dacă sunt adevărate miturile, bune și rele, care circulă printre studenți și doctori. Am ales Polonia pentru că am considerat că este o țară cu influențe vestice mai pronunțate ca România, dar similară cultural și social, astfel că aș fi putut vedea un sistem medical mai avansat într-un mediu familiar. (Oana)

2. A fost o experiență benefică, chiar dacă inițial dificilă, în plan personal. Am fost cu adevărat pe cont propriu pentru prima oară și m-am descurcat onorabil față de temerile mele (chiar dacă puteam să fiu totuși mai responsabilă din punct de vedere financiar), ceea ce mi-a dat încrederea că pot face față într-un mediu complet străin nu doar în ceea ce privește aspectele vieții de zi cu zi, ci mai ales și academic sau profesional.

Am făcut greșeli, am fost confuză la început, dar am învățat enorm din asta. Acum că am depășit frica de eșec, simt că mă mobilizez altfel când îmi propun să realizez ceva și că am făcut mai multe lucruri concret în ultimul an decât în ceilalți patru la un loc. Deși mă așteaptă un an plin, simt că am energia și motivația să fac față. (Oana)

3. Experiența academică a fost una clar pozitivă în ansamblu, cu mici excepții la unele discipline.

Am fost impresionată de spitalele universitare, mai ales cel nou, la standarde vestice. Spitalele respectă cu strictețe regulile de asepsie, sunt bine dotate (poate nu comparativ cu Germania, dar cu mult peste ce am văzut în Iași), relațiile medic-pacient și medic-student sunt bazate pe mai mult respect. La majoritatea stagiilor am simțit într-adevăr că se face mai multă practică și că văd mai multe cazuri și mai diverse ca acasă. Au fost și excepții, bineînțeles, dar trăgând linie, simt că am progresat profesional, deși nu am fost la fel de stresată de examene ca acasă.

Și din punct de vedere personal a fost un an productiv, mai ales cultural: am reușit să vizitez multe orașe pe care nu le-aș fi văzut altfel. (Oana)

4. Aspectele pro și contra depind foarte mult de orașul ales, eu nu pot vorbi decât de experiența mea. Probabil că principalul avantaj în Wrocław e echilibrul avantajos dintre pregătirea academică și relaxarea extracurriculară. Depinde de student pe ce pune accentul, profesorii sunt maleabili: dacă vrei să înveți și să faci practic, interesul tău este încurajat, mai ales că bibliografia nu e la fel de strictă și poți învăța din ce cărți îți plac mai mult. Dacă ești interesat mai mult de aspectul social, opțiunile sunt vaste, este un oraș mare, cosmopolit și bine situat, poți călători oriunde în Europa pe bani puțini. Polonia este o țară cu prețuri similare României, astfel că bursa Erasmus acoperă fără probleme lucrurile de bază (cazare, masă, transport), depinde de preferințele personale ale fiecăruia pe ce și cât cheltuie adițional. Un dezavantaj ar fi că, deși polonezii în general au fost foarte primitivi și dispuși să ne ajute, facultatea lor este extrem de dezorganizată la nivel administrativ, iar pentru un student proaspăt sosit care trebuie să își facă orarul și să își aleagă materiile într-un timp limitat este dezarmant să se lovească continuu de „nu știu”. (Oana)

5. Deși administrativ dezorganizați, cei din comitetul responsabil de studenții Erasmus ne-au întregit experiența socială prin organizarea a două excursii gratuite, câte una pe semestru în Cracovia și respectiv în Gdansk, precum și oferirea de cadouri de Crăciun din partea universității pentru fiecare dintre noi. De asemenea, organizația locală ESN precum și comitetul studențesc al universității noastre ne-au pus la dispoziție diverse activități cu scopul de a ne integra cât mai rapid în colectiv. Un alt avantaj îl constituie oferirea din partea universității de cursuri gratuite de poloneză pentru studenții Erasmus, însă dificultatea limbii m-a determinat să renunț curând și cu toate astea, m-am descurcat foarte bine în limba engleză ori germană. (Mădălina)

6. Din punct de vedere profesional, consider că am căpătat mai multă încredere în mine și mai mult curaj, întrucât acolo se promova legătura medic-student și eram încurajați să punem întrebări, fără să existe teama de consecințe și judecata despre calitatea întrebărilor. Medicii erau încântați de dorința de a merge cu ei în gărzi, iar cele pe departamentul de Neonatologie și

Ginecologie au reprezentat un real interes pentru mine. Am apreciat faptul că am putut face opționalul acolo, întrucât cei din conducere au fost de acord să organizeze un grup pentru noi și cei din seria de engleză pentru a nu rămâne cu examen credit. Totodată, profesorii de stagiu erau foarte înțelegători cu noi inclusiv la examene, având în vedere că depindeam de ei să ne traducă pentru că erau puțini pacienți care vorbeau engleză. Am reușit să văd pe partea de medicină internă mai multe cazuri decât acasă, întrucât accentul era pe practică și nu pe partea teoretică, pe care o puteam citi în liniște acasă. Pentru mine, unul din cele mai interesante stagii a fost cel de Medicină Legală, în care mergeam alături de studenții polonezi în camere de disecție, iar ora era structurată pragmatic : întâi observam, ne dădeam cu părerea despre leziuni, învățam metode de disecție și eram lăsați să examinăm singuri cadavrele, după care urmau completările teoretice și explicarea derulării evenimentelor. În altă ordine de idei, am participat activ la congresul lor studentesc internațional cu lucrarea intitulată “ Particular Manifestation of Multiple Myeloma”, coordonată de dna dr. Florea Laura, având astfel ocazia să compar conferințele, workshop-urile lor cu ale noastre. (Mădălina)

7. Unul din principalele mele motive pentru care am ales să plec un an din țară a fost să mă oblig să ies din zona de comfort, pentru a simți că evoluez. Pe lângă dificultățile financiare întâlnite sau lipsa dotărilor din căminul facultății, am întâlnit situații provocatoare ce m-au determinat să reacționez diferit față de acasă, când totul pare mai ușor. M-am dezvoltat ca om și eu consider acest lucru a fi o reușită, iar de asemenea, am întâlnit studenți foarte buni și oameni dragi alături de care am învățat să conviețuiesc și de la care am împrumutat idei. (Mădălina)

Cocoveica Adelina - Universitatea Rostock Germania

1. De ce ai ales ERASMUS?

Am ales să particip în acest schimb de experiență prin programul Erasmus întrucât mi s-a părut o ocazie unică de a mă dezvolta atât pe plan academic, cât și pe plan personal. Ca studentă la medicină

consider important să descopăr și chiar să beneficiaz de noi metode de învățare, să cunosc noi oameni din domeniul medical și păreriile acestora în contextul unei culturi diferite.

2. În ce fel experiența ERASMUS te-a schimbat ca persoană și te ajută în viitor ?

Pentru mine personal, experiența Erasmus a venit la pachet cu o serie de provocări ce mi-au dovedit că pot fi independentă: a fost prima dată când am fost departe de familia mea pentru o perioadă atât de lungă, prima dată când am locuit într-un cămin studențesc și prima dată în Germania. Am legat noi prietenii, am învățat să fiu tolerantă și să accept diferite mentalități. În spital, dar și în alte instituții am realizat cât de benefică este amabilitatea atât din postura celui care o primește cât și din cea a celui care o oferă. Deoarece în Germania studentul nu este doar un simplu spectator, ci un pion important în sistem, acesta fiind cel care vede mai întâi pacientul și adesea tot cel care realizează anamneza și examenul clinic, am fost responsabilizată și am simțit că făceam parte din echipa medicală.

3. Experiențe personale și experiențe academice

De la început a trebuit să învăț cum să mă adaptez într-un sistem diferit: înscrierea la facultate, la bibliotecă și la primărie, deschiderea unui cont bancar în Germania, plata anumitor taxe și multe altele.

Încă din primele zile în spital m-am bucurat să descopăr că acea prejudecată conform căreia germanii sunt oameni reci nu este adevărată. Profesor, rezident, student, pacient sau străin toată lumea se salută și zâmbește frumos pe holurile spitalului. Față de mine, atât doctorii cât și pacienții au avut multă răbdare și au înțeles dificultatea studiului într-o limbă străină.

Totodată, am văzut cum orice doctor, indiferent de locul pe care se situează în ierarhie, alocă suficient timp pacientului astfel încât să îi răspundă la orice întrebare și să îl informeze cât mai bine.

Cu siguranță practica făcută în Germania a contribuit în dezvoltarea mea ca viitor medic. O zi de practică însemna să particip la vizită, la raportul de gardă, să iau sânge, să particip sau chiar să efectuez o serie de investigații paraclinice (electrocardiogramă, spirometrie, ecografii), să fac anamneza și

examenul clinic, să studiez dosarul pacientului și să-l prezint mai apoi doctorului; totodată am avut ocazia să ajut în multiple operații.

4. Erasmus pro si contra

Mi-a plăcut experiența în spital, felul în care este responsabilizat studentul și modul în care colaborează echipa medicală. Ținând cont de faptul că unele stagii au însemnat să fiu prezentă zilnic de la ora 7:30 până la 16:00 în spital, abea acum pot spune că știu cu adevărat cât de multă muncă, dedicare și responsabilitate implică profesia de medic. De asemenea trebuie să menționez bogăția și actualitatea materialelor și resurselor didactice puse la dispoziția studentului: accesul online la prezentările profesorilor, bibliotecă modernă, varietatea editurilor, edițiile actualizate, posibilitatea prelungirii online a împrumutului unei cărți de maxim 10 ori.

Un aspect ce m-a deranjat a fost primirea mea, ca studentă Erasmus în respectivul centru universitar. La început, aș fi avut nevoie de mai multă orientare, de informații, iar apoi de ajutor pentru înscrierea la examene, și stagii. Pentru o bună perioadă de timp am rămas chiar fără coordonator Erasmus, însă profesorii de la fiecare disciplină au fost întotdeauna binevoitori și au substituit această lipsă.